

ДОМАКИНЯ,

ПРИТУРКА

НА

„ЖЕНСКИЯ СЪВѢТЪ“.

Годишенъ абонаментъ
предплатимъ :

I за абонатитѣ на
„Ж. Съвѣтъ“

въ България лева 2

„ странство „ 3

II за неабонатитѣ на
„Ж. Съвѣтъ“

въ България лева 3

„ странство „ 4

Абонати и въобще
всичко, що се отнася
до „Домакиня“, се ад-
ресуватъ до Дирекция-
та на „Женския Съвѣтъ“
улица Войнишка
№ 122.

ИЗЛИЗА НА 10 ЧИСЛО ВСѢКИ МѢСЕЦЪ.

Съдържание :

*Какво се изисква отъ домакинята. — Домашня кухня. —
Шевица. — Кроежче. — Съвѣти. — Обяснения на образци-
тъ отъ ръководителя. — Корреспонденция.*

Какво се изисква отъ домакинята.

(Продължение отъ брой 8.)

Четвърто: Изисква се дѣятелностъ. Дѣятелността е парата или двигателната сила, която кара човѣка къмъ изпълнението на длъжноститѣ си, къмъ реда, къмъ точността, къмъ чистотата и къмъ всѣко благородно добродѣтелно дѣло. Разумътъ и зрѣлий разсѣдъкъ даватъ сила на волята, която располага надлъжно тѣлеснитѣ оръдия за постигането гонимата цѣль. Изисква се прочее *зрѣлъ разсѣдъкъ, силна воля и тѣлесна дѣятелностъ* за сполучливото изпълнение на домашнитѣ работи.

Всецѣлото развиване на нашия животъ изисква дѣятелностъ, а повѣкогажъ дори напръгната дѣятелностъ; защото иначе ний се увеличае отъ стечението на обстоятелствата, като сѣно въ рѣка. Понѣкогажъ злитѣ обстоятелства настѣпватъ толбози силно, щото трѣбва да развиемъ великанска дѣятелностъ, за да се противопоставимъ на злнитѣ, които понѣкогажъ застрашаватъ и самото ни съществуване.

Ний съгледваме, че никое дѣятелно човѣшко дѣяние не остава безъ материялно, или морално, или духовно възнаграждение; защото това дѣяние винаги трѣбва да си е поставило нѣкоя полезна цѣль. Особени бѣлѣзи на всѣко дѣяние сѣ: цѣлесъобразността, дѣятелността, сполуката; безъ тия усло-

вия дѣйствиата ни оставатъ безъ никакво послѣдствие, безъ никаква полза.

Който на съвѣтва, да сме дѣятелни въ работитѣ и въ дѣлата си и управлението на дома си, той ни показва най-сигурния пътъ за сполучливо изкарване до край всичкитѣ ни домакински длъжности.

Пето. Изисква се далновидностъ, грижливостъ, предвидливостъ. — Далновидностъ тукъ наричаме резултата на нѣкои мисли, истичающи отъ чедолюбието, обичити, челолюбие, което чувствува правствени челолюбъ за бъдещето на домашнитѣ си. Грижливостъта и далновидностъта съществуватъ въ голѣми размѣри у народитѣ и у личноститѣ, у които разумътъ и душата сѣ богати отъ благородни мисли и чувствувания. Старитѣ гърци наричали богинята на *мѣдростъта*, Минерва, още и богиня на предвидливостъта, за да покажатъ съ това, че отъ мѣдростъта на челолюбъта произтича предвидливостъта. Тя предизвиква *спешливостъта*, а пакъ тя забогатѣвяването.

Доброто възпитание, цивилизованieto, почитанието къмъ себе си, чувството на честъта и достоинството предизвикватъ провиднието, далновидността, която осигурява бъдещето на челядъта. А ти важн не само за голѣмитѣ домашни интереси, но за самитѣ доставления на разнитѣ къщни потребности и принадлежности. За това Ксенофонтъ въ своята Киропедия (глава VI) казва: «Никога не трѣбва да чакашъ да си доставишъ нуждитѣ за въ къщи работи, когато нуждата те принуди; но винаги да се погрижишъ и си свършишъ своевременно нуждитѣ, щомъ си въ положение да направишъ туй нѣщо».

Беспогрижността показва лѣнностъ и отсъствие на здраво мисленне — нѣщо, което е най-

лошвата прѣпорѣка за човѣка. Въ дома на беспогрижната и недалновидната домакиня всичко си върви по случая; защото никой загрижена ръка не прѣпитствувала въ случайното стечение на работитѣ. Най-главната и най-обикновенната причина на сиромашината е беспогрижността.

Шесто. *Исква се спестеливостъ.* Съ спестеливостъта се сполучва и показва разумното употребление не само на покълцината въобще, но и на времето, паритѣ и на свѣко нѣщо или разноса изъ къщи.

Спестеливото употребление на мобилитѣ, облѣклата, освѣтленето, отоплението и на другитѣ тѣмъ подобни работи се състои въ това, че ний трѣбва да ги употребяваме умѣстно, правилно, сполучливо и точно. Спестеливостъта се распростира още и върху това, че не трѣбва да допускаме загубата на нищо въобще, което можело би да ни потрѣба. Домакинята е длъжна да распространи своята грижливостъ и върху най-малкитѣ нѣща.

Истинската икономия прѣдписва постепенното и по малко употребление на разнитѣ въ къщи принадлежности и нѣща, колчемъ имаме нужда отъ тѣхъ, защото иначе натрупванитѣ за блъжле употребление прѣдмети съ течението на времето лесно се развалятъ, изгниватъ или же прѣтърпѣватъ какво да-е друго истрѣбление.

Тоже и съ употреблението на времето се изисква спестеливостъ; защото домакинята, която остави да се губѣтъ драгоцѣнни часове въ бездѣлне и бесполезни бѣбренни може да се оприличи съ *мудата жена* на Св. Писание, която вмѣсто да си съградива дома, разрушава го тя сама съ собственитѣ си ръцѣ. (Притчи XIX. 5. 1.) Всичкитѣ народи и всичкитѣ вѣкове сѣ утвърдили, че времето е богатство, а бесполезното му губение злочестина. Спестеливото употребление на времето служи за отличителенъ знакъ на цивилизованнитѣ народи и хора. А спестеливостъта въ паритѣ се състои въ избѣгване отъ всѣкакви излишни или луксозни разноски. Луксътъ е дума относителна и трѣбва да бѣде съразмѣренъ съ доходитѣ на всѣкого. Луксознитѣ или не разноски лесно се различаватъ отъ непосредствената и положителната полза; всѣкакви други такива се отблъснуватъ отъ въздържаностъта и благоразумието.

За всѣко нѣщо ний трѣбва да харчимъ толкова, колкото ни позволяватъ доходитѣ. Науката съ строгостъ и аритметическа точностъ опрѣдѣля разноскитѣ за всѣки видъ; всѣко надмиванне тия граници, тѣй да кажемъ, докарва *икономически неправилностъ*, която пъкъ отъ своя страна, ако не се поправи скорось, докарва малко по-малко сиромашината, бѣдността и всичкитѣ злини на нравственното развращение. Икономиката счита за съвсѣмъ испадналъ и опозоренъ оногози, който на чуждъ гърбъ иска да се показва по-богатъ отъ колкото си е и да печели колкото и богатитѣ.

Споредъ насъ, не трѣбва вече въпросътъ за

лукса да обеспокоява всѣки семеенъ човѣкъ или домакиня; защото за напредъ всѣки единъ ще издивява толкова, колкото му позволяватъ срдѣства-та. Домакинята, като добъръ счетоводителъ и главенъ распоредителъ, длъжна е остана, слѣдъ като си отдѣли отъ мѣсечния приходъ 4—6% за капиталъ на семейството си, да распрѣдѣли тѣй: 1-о) 10% за наемъ, 2-о) 12% за прѣхрана, 3-о) 23% за облѣкло, 4-о) 5% за непредвидени разноски.

Слѣдователно, нито икономиката, нито числата позволяватъ всѣкому да се наслаждава отъ всичко, каквото би пожелалъ; ако ли той, занемаривайки законитѣ на логиката, иска и настоява да си удовлетвори какъ и какъ недопусканитѣ му отъ размѣра на приходитѣ му желанія, ще си испати сжщото, каквото жабата, която пожелала да бѣде колкото вода голѣма. Отъ тая мизерна маня за наслаждаване съ всичкитѣ въ тоя свѣтъ удоволствия произлизатъ повечето економически пропадания на семействата, които слѣдъ тия глупави и безмѣрни наслаждения подпадатъ и се губѣтъ въ хаоса на непзвѣстността, развращението и свършенното онищожение.

Бесцѣлното и лошото харчение на паритѣ е най-лошата прѣпорѣка за всѣкого, ученъ билъ той или невяжа. Желаящия да прѣживѣе въ тоя свѣтъ честно и почетно винаги гледа да си харчи по-малко и по-смысленно паритѣ, като има прѣдъ видъ, щото да не бѣде сжжнерникъ, а да постави за граница правилото, че отъ нищо нужно не трѣбва да се лишава, нито пакъ бесполезно да харчи.

(Слѣдва.)

Домашна кухня.

Гадове. Мѣсото на пилетата е твърдѣ вкусно, когато е затлѣстѣло; затова домакинята трѣбва да знае, какъ ще може да узнава, какви сж пилетата, които ще се купѣтъ. Ето прочее нѣкои указвания за тоя случай:

Краката и колѣнитѣ на младото пиле сж дебели; ако ли тѣ, както и шията, сж тънки, а кълката има блѣдосинкѣвъ шаръ, то пилето е твърдо и старо. Пилешки буйонъ е много полезенъ за болнитѣ.

Младата кокошка има рѣдка и дълга перушица, а тънката и розовата ѣ кожа е прошарена съ малки синкави жилички. Подиръ година кокошката губи си тънката перушина, а кожата ѣ е блѣдобѣла и не толкози гладка; колкото по-гладкѣ е кракътъ на кокошката, толкова тя е по-стара.

Калонътъ се узнава по издутата отъ едната страна на стомаха жила, по чистата качулка и по тлѣстия коремъ.

Тлѣстната на гжска трѣбва да е блѣда и прозрачна, както оная на патката. Крайцецътъ отъ човката на гжсенцето се прѣгъва и лесно счупва.

Добрата мисирка се познава по бѣлото и тлъстото си мѣсо; а младий пуякъ — по чернитѣ си крака и къситѣ си некти, догдѣто пѣкъ старий си личи по впититѣ си очи и твърдитѣ некти. Мѣсото на мисирката е по-вѣжно отъ онуй на пуяка.

Младий гълъбъ има мѣсо отъ отворенъ червенъ шаръ и трѣбва да се задуша, а не да се коли, както и патката, ако сж тѣ за наше употребление. Последнята, въ случай че ще бѣде продадена, трѣбва да се заколи; защото, ако се задуши, приема шаръ розетъ, та купувачтъ се съмнѣва. Патката се бѣде печена съ цвѣкло или грахъ или зелени маслини, а гълъбтъ съ грахъ; гжската — печена съ кестене или кисело зеле, а мисирката печена и съ кестени.

Яребицата има чисти крака, долната си джуна мека и гъвкава, а крайтъ на крилата ѝ се съставлява отъ бѣли пера, на които перушината е рѣдка. За да се увѣримъ, че яребицата е млада, гледаме, дали крайщата на голѣмитѣ пера сж остри; ако ли тѣ сж окръгли, то значи, че яребицата е стара.

Заякътъ е младъ, когато лесно се чупи прѣдний му кракъ, когато колѣнитѣ сж дебели, а шията къса и тлъста; или пѣкъ, като се ципа по прѣднитѣ си крака, да има едно малко лещо-образно кокалче.

Младий фазанъ се познава по-малкия още издаткъ на крака (задния покетъ). Фазантъ струвалъ, споредъ мнѣнието на компетентнитѣ, когато се бѣдѣлъ, слѣдъ като се оставѣлъ за пѣ-жолко дена въ кщцѣ, да му омекне мѣсото.

Рибѣ. Прѣснитѣ риби се познаватъ по червенитѣ си жабри и лъскави очи.

Морскитѣ риби се готвятъ по много начини, за които ще говоримъ по-слѣдъ. Трѣбва обаче да се знае за сега, че, ако тѣ ще се опекжтъ на скара, трѣбва прѣдварително да се нагорѣщи скарата; иначе, рибитѣ ще залѣпнатъ на скарата.

И рѣчнитѣ риби се цѣнятъ много и се готвятъ различно.

Каридитѣ се варятъ, слѣдъ като прѣдварително се нахвърлятъ въ врѣла вода. Обикновено тѣ се готвятъ тъй: наръзва имъ се лукъ и майданосъ, прибавя се пуждната солъ и пиперъ и една чаша бѣло вино, подиръ което всичко се туря въ единъ котелъ надъ силенъ огънь. Когато зачервенѣжтъ каридитѣ, значи, че тѣ сж вече възврѣли.

Ш е в и ц а.

(Продължение отъ 8-й брой.)

ГЛАВА I.

Първоначални шевизи.

Фиг. 9. Остаръ фестонъ. — Назлѣбитѣ фестони

се правятъ по сѣщия начинъ както и полуокръжнитѣ фестони, съ единичката само различни, че, за да бѣдѣтъ добри изпълнени, нужно е, да се застъгватъ бодоветѣ въ вътрѣшния край, а да се оставятъ хлабави въ външния край.

Фиг. 10 и 11. *Кръглоназбенъ и остронозбенъ фестони.* — Тѣ се работятъ както полуокръжнитѣ и острий фестони. Различаватъ се отъ послѣднитѣ по начина на трипосваннето, както се показва много ясно въ фигурата; а помежду си — първо че злѣбитѣ на първия сж окръгли, а на втория остри, отъ гдѣто имъ сж дадени и имената; а второ че долнитѣ крайща на първия сж остри, а на втория почти правоугълни.

Фиг. 12. *Фестонъ-скоби.* — Когато примѣрътъ показва, че шевницата ще бѣде помежду изрѣзана, то употребяватъ фестонъ-скоба, за да съединятъ разнитѣ въ шевницата фестони. Първомъ се прави първий фестонъ, а при втория фестонъ на мѣстото, обозначено за скобата, поставя се така: както се показва на лѣвата страна на фигурата, прѣкарва се иглата прѣзъ първия фестонъ и на тоя конецъ отгорѣ се работи скобата, както се то показва на дѣсната страна на фигурата.

Фиг. 13. *Всходящи шевизи.* Нарисуваме си единъ листъ, както показва фигурата, трипосваме го и го напълнюваме съ мекъ, но дебелитѣкъ конецъ. Почваме да шиемъ отъ върха къмъ опашката на листа отъ лѣво къмъ дѣсно, безъ да теглимъ много конца и правимъ, колкото се може, по-гъсти и по-правилни бодове. Когато листътъ е расцѣпенъ, както що той въ 14 фиг., то прѣди да го напълнимъ, расцѣпваме го, почваме пакъ отъ върха му и свършваме първомъ едната, а послѣ другата страна.

Забѣлѣжка. Когато листътъ е голѣмъ обтѣгаме го на гергеѣтъ, защото много на рѣдко се сполучватъ на рѣка.

К р о е н и е.

Гашички

1-и моделъ (фиг. 8)

Както за ризичкитѣ, така и за гашичкитѣ три величини сж приети за патронитѣ (терковетѣ) на туй облѣкло:

1-а величина	2-а величина	3-а величина
45 сантим.	50 сантим.	55 сантим.

Всѣка отъ тия величини съответствува на кръстната обиколка.

Патронътъ, който е туренъ тукъ за примѣръ, е отъ втора величина, сир. 50 сантим. и се прави така:

Начертаваме си единъ тригълникъ ABC, на който хоризонталната линия AB и вертикалната BC ще иматъ исаната се дължина сантиметри, а именно за тоя случай, както казахме, 50 сантим.

Отъ B къмъ A ще измѣримъ половината на

туй разстояние и ще поставимъ D, отъ гдѣто ще спуснемъ перпендикуляръ DE къмъ линията AC; отъ C къмъ E, ще поставимъ F на разстояние $\frac{1}{2}$ отъ кръстната обиколка; отъ D по перпендикуляра DE, на разстояние $\frac{1}{2}$ отъ кръстната обиколка безъ 1—1 $\frac{1}{2}$ снтм. ще поставимъ G. ще съединимъ чръзъ дълга F съ G.

Когато по тоя начинъ патронътъ се свърши и изрѣже, сгъваме C надъ D, така щото C да бѣде на 1—1 $\frac{1}{2}$ снтм. по-горѣ отъ точката D и отрѣзваме излишѣка къмъ точката G.

Скропяме гащички по прѣдписания патронъ тѣй: 1-й начинъ.

Вземаме една квадратна часть 70—75 снтм. широка, отъ който платъ искаме да си направимъ гащичката, сгъваме ѝ по диагонала, така щото да се образуватъ два равни тригълника, отъ които всѣки единъ прѣдставлява по една крачула на гащичката. Налагаме патрона надъ единия тригълникъ точно така, както се то показва въ фигурата, скрояваме по патрона. Така скроенитъ двѣ половини на гащичката, отдѣлно скопчени по показванитъ въ фигурата петелки зашиваме една съ друга отъ B до O — разстояние отъ 17 $\frac{1}{2}$ снтм. Частъта ADE е допълнителна на прѣдната страна.

По-крайщата DA, GF и FC. сир. наоколо по долната часть на крачулата, както и по мѣстото на пѣтелкитъ, за да бѣдѣтъ колкото се може по-здрави се пришива една ивица около 2 снтм. широка, а послѣ и една шевица или дантела за украшение.

Горнята часть на гащичката се свършва съ единъ праволинеенъ коланъ около 3 $\frac{1}{2}$ —4 снтм. широкъ подиръ пришиването и дългъ споредъ обиколката на кръста. Тоя коланъ, раздѣленъ на двѣ части, прѣдняя и задняя, пришива се къмъ гащичката чръзъ задигла, като се държи платътъ винаги на прѣдъ; послѣ обръщаме колана отъ другата страна и го порѣзваме, за да се скрие шевътъ.

2 й начинъ.

Вземаме една квадратна часть отъ плата и сгъваме ѝ така, щото да се образува правогълникъ. Полагаме страната BC на терка 2—2 $\frac{1}{2}$ навътрѣ отъ сгънатата страна на плата и изрѣзваме споредъ терка. Разгъваме плата, пришиваме ивицата на долната и колана — само на задняя часть малко набранъ — на горнята страна, а най-послѣ закопчаваме така, щото C да се съедини съ D, и F съ G.

Съвѣти

1. Начинъ на приготвление кола за аппликация.

При всичко че тая работа на първъ погледъ се види, да е твърдѣ лесна, обаче тя е твърдѣ важна, тѣй като не добръ пригответната кола може да развали и унищожи съвършено едно какво-да-е ржкодѣлие, започнѣто подъ най-добритъ условия.

За да приготвимъ колата, вземаме житна, а

не оризена скробела и хвърляме въ единъ сѣдъ нужното за ржкодѣлието ни количество; наливаме само толкова вода, колкото трѣбва за растопяването на скробелата, като бъркаме и натискаме съ една дървена лъжица, догдѣто исчезнатъ и най-малкитъ зърна.

Прѣзъ туй врѣме туряме на огъня да ври чиста вода, въ която хвърляме рецина въ прахъ (на $\frac{1}{2}$ литра вода приблизително, колкото едно грахово зърно); послѣ наливаме полка-лека тукъ растопената скробела, бъркайки постоянно. Оставяме още нѣколко секунди да ври, снемаме отъ огъня и продължаваме да бъркаме и натискаме, догдѣ коллата истине.

Неизбѣжно нужно е, щото постоянно да бъркаме, за да прѣпятствуваме на образованieto топчинки, каквито никога не трѣбва да оставатъ между книгата и плата.

Този видъ кола не поврѣжда и най-деликатнитъ шарове, по нѣманието въ неѣ окиси. Зимно врѣме тя може да служи прѣзъ нѣколко дена наредъ и се запазва повече врѣме, отколкото въ лѣтно врѣме. Но и тогава ако се забѣлѣжи въ неѣ и най-малкото промѣнение, не трѣбва да се употреби вече.

Недѣйте никога употребява гома-арабика за приготвление колата на аппликация; тая кола става много твърда, та мжно може да се прѣнара иглата прѣзъ мѣстата, които сѣ намазани съ неѣ; освѣтъ туй и частитъ отъ солъ, които съдържатъ тая гомма, зѣ влияѣтъ винаги върху платоветъ.

Понеже повечето отъ аппликациитъ каратъ плата да се набира, то добръ е, щото, като се свърши веднѣжъ шевицата, да се намаже ржкодѣлието отъ опакото си съ единъ тънъкъ слой кола.

Обяснения на образцитъ отъ ржкодѣлията.

Обр. 1. *Фалка*, шевица за възглавница.

Обр. 2. *Буква П*. Марка за възглавници и чершафия.

Обр. 3. *Мочограма* 3. и 4 марка за възглавници и др.

Обр. 4. *Буква П*. Марка за пешкири и др.

Обр. 5, 6 и 7. *Имена* за картички

Фиг. 9, 10, 11, 12, 13 и 14. Видѣ статията *Шиение*.

Фиг. 8 и 9. Видѣ статията *Кроение*.

Корреспонденция.

Г-н и Г-а Саллабашева *Ст.-Загора*, Марийка Попова. *Горн.-Орѣховица*. Ставрина Апостолова *Айтосъ*. Хр. Н.ковъ. *Лисковецъ*. Получихме стойността на едногодишното течение на *Домакинята*. — Г-нъ К. Д. *Пловдивъ*. Получихме 2 лева стойността на *Домакинята* за сѣтка на г-ца Алаксандра Божданева *Дуиница*. Г-а Р. Ю. Момчилова *Елена*. Получихме 2 лева, молимъ и за останалия 1 левъ, понеже за неубовнатитъ на Ж. Свѣтъ годишенъ абонаментъ е 3 лева

Г. * * * Желанието Ви не може да се удовлетвори, понеже писма и ржкописи не подписани и незначающа мѣстожителството на дописницата, не се приематъ.

Г-нъ Юрд. Пав. Маровъ *Пльвенъ*. Писмата Ви подъ № 100, 101 получихме, съобразихме се.

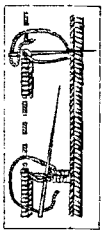
Фиг. 11.

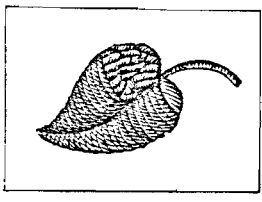
Фиг. 9.

Фиг. 10.

Фиг. 12.

Фиг. 14.

Фиг. 13.

Щевица.

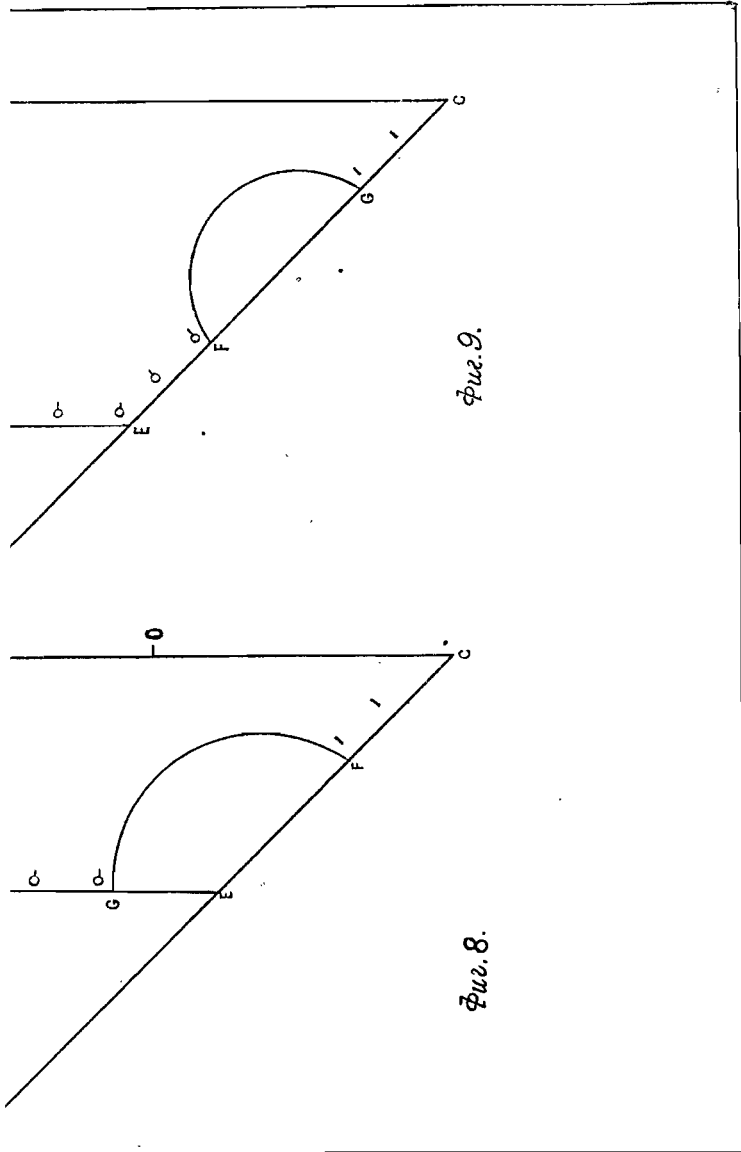
Кроение.

Обр. 6.

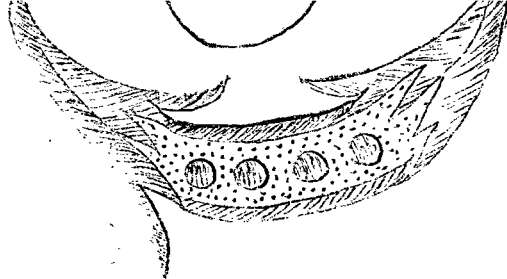

Обр. 7.

Фиг. 8.

Фиг. 9.

Op. 1.

